

Finanšu izlūkošanas
dienests

goAML risinājums - moderns instrumentis cīņai pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas apkarošanas uzlabošanai, Finanšu izlūkošanas dienests ievieš lietojumprogrammu *goAML* - **modernu, starptautiski atzītu augsta līmeņa risinājumu ziņojumu saņemšanai, apstrādei un analīzei.**

Viena no *goAML* priekšrocībām ir tās pilnveidošana un atbilstība jaunākajām tendencēm un pieredzei, kas iegūta no tās lietotājiem jau vairāk nekā 50 valstīs.

goAML izmantošana ilgtermiņā ļaus tās lietotājiem (Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk - Likums) subjektiem) un citām personām efektīvi iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas, novērsīs nepieciešamību paralēli ziņot gan Finanšu izlūkošanas dienestam, gan Valsts ieņēmumu dienestam, kā arī uzlabos komunikācijas plūsmu starp Finanšu izlūkošanas dienestu, Likuma subjektiem, uzraudzības un kontroles institūcijām, tiesībsargājošajām institūcijām, prokuratūru un citām iesaistītajām personām.

Kas ir *goAML*?

goAML ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja izstrādāts un pilnībā integrēts programmatūras risinājums, kas paredzēts tieši finanšu izlūkošanas dienestu darbam.

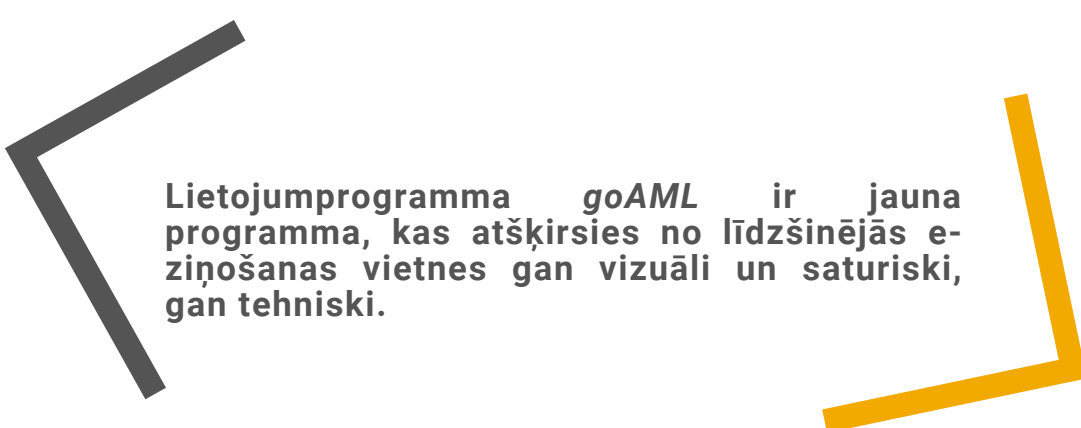
goAML veido divas savstarpēji saistītas daļas:

- ārējiem lietotājiem slēgtā Finanšu izlūkošanas dienesta funkciju veikšanai paredzētā aplikācijas daļa, kas nodrošina arī saņemtās informācijas analīzes procesu;
- lietotājiem atvērtā tīmekļa daļa, kas nodrošina ziņojumu iesniegšanu (augšupielādējot iepriekš sagatavotu XML datni vai aizpildot tīmekļvietnes laukus), kā arī nodrošina informācijas apmaiņu ar sadarbības partneriem.

Finanšu izlūkošanas dienests ir pirmais no Baltijas valstīm, kas savā darbībā izmantos *goAML* lietojumprogrammu. Eiropas Savienībā *goAML* lieto arī Somijas, Nīderlandes, Luksemburgas, Dānijas, Vācijas, Zviedrijas, Maltas, Austrijas, Kipras un Īrijas finanšu izlūkošanas vienības, to šobrīd uzsāk ieviest Portugāles un Spānijas atbildīgās iestādes. Tāpat *goAML* lieto arī Islandes, Šveices, Kosovas un Lihtenšteinas un vēl citās pasaules finanšu izlūkošanas vienībās.

Kādi būs ieguvumi?

- Ilgtermiņā *goAML* nodrošinās finanšu izlūkošanas analīzē iegūtās informācijas operatīvu apriti starp Finanšu izlūkošanas dienestu, tiesībsardzības iestādēm, Likuma subjektiem un uzraudzības un kontroles institūcijām, veicinot iesaistīto iestāžu sadarbību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā un apkarošanā.
- Līdz ar *goAML* ieviešanu tiks atcelta līdzšinējā paralēlās ziņošanas sistēma, kas paredz Likuma subjektiem iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem nodokļu jomā gan Finanšu izlūkošanas dienestam, gan Valsts ieņēmumu dienestam. Finanšu izlūkošanas dienestā iesniegtie Likuma subjektu ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem nodokļu jomā, kā arī notāru iesniegtās sliekšņa deklarācijas par mantojumiem tiks nekavējoties nosūtītas Valsts ieņēmumu dienestam.
- *goAML* nodrošinās arī ātru noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai būtisku dokumentu (metodoloģijas, vadlīnijas, ieteikumi u.c.) nosūtīšanu un informācijas apmaiņu ar Likuma subjektiem.
- Paredzams, ka nākotnē *goAML* arī ļaus **operatīvāk veikt informācijas un datu apmaiņu** ar finanšu izlūkošanas dienestiem citās valstīs, kur ir ieviesta *goAML* lietojumprogramma.
- *goAML* nodrošinās savietojamību ar citām Finanšu izlūkošanas dienestā izmantotajām jaunākajām analītiskajām programmām, kas ļauj efektīvāk analizēt saņemtos aizdomīgu darījumu ziņojumus un saistītās finanšu plūsmas, identificējot iespējamo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Lietojumprogramma *goAML* ir jauna programma, kas atšķirsies no līdzšinējās e-ziņošanas vietnes gan vizuāli un saturiski, gan tehniski.

Kas mainīsies?

- Likuma subjektiem būs iespēja izsekot ziņojuma vai sliekšņa deklarācijas statusam no tā iesniegšanas līdz tā akceptēšanas brīdim Finanšu izlūkošanas dienestā. Gadījumā, ja ziņojumā tiks konstatētas kļūdas, tajā pašā datnē būs iespējams veikt izmaiņas un iesniegt to atkārtoti.
- Tiks paplašinātas iespējas iesniegt informāciju par darījumiem, ar tiem saistītajām personām, kā arī norādīt personu kontaktinformāciju un personu identifikācijas informāciju strukturētā formā. *goAML* būs paredzēti arī atsevišķi lauki informācijas sniegšanai par darījumā iesaistītajiem cita veida līdzekļiem, precēm vai pakalpojumiem. Tas atvieglos saņemto datu kvalitatīvo un kvantitatīvo analīzes veikšanu.
- Sistēmas lietotāja konta izveides un datu izmaiņu process būs katra ziņotāja pārziņā. Tas ļaus katrai iestādei (ziņotājam) sistēmā justies patstāvīgākam, taču tas prasīs arī lielāku atbildību, proti - savlaicīgi un pienācīgā apmērā aktualizēt nepieciešamās izmaiņas.
- Sistēmas lietotāja (juridiskās personas) pārstāvis *goAML* lietotnē nodrošinās arī citu savas pārstāvētās institūcijas lietotāju kontu pārvaldību, apstiprinot vai bloķējot lietotāju piekļuvi.
- Katram ziņotājam būs iespēja apskatīt sistēmas uzturētos statistikas datus par iesniegtajiem ziņojumiem, grupējot tos pēc laika perioda, ziņojuma veida, pieļautajām kļūdām un citiem parametriem.

Kad būs jāsāk lietot <https://goaml.fid.gov.lv>?

Lietojumprogramma *goAML* pilnā apmērā tiks ieviesta **2021./2022. gada laikā**, aizstājot līdzšinējo Finanšu izlūkošanas dienesta pamatsistēmu un e-ziņošanas sistēmu <https://zinojumi.fid.gov.lv>.

Vai varēs lietot arī <https://zinojumi.fid.gov.lv>?

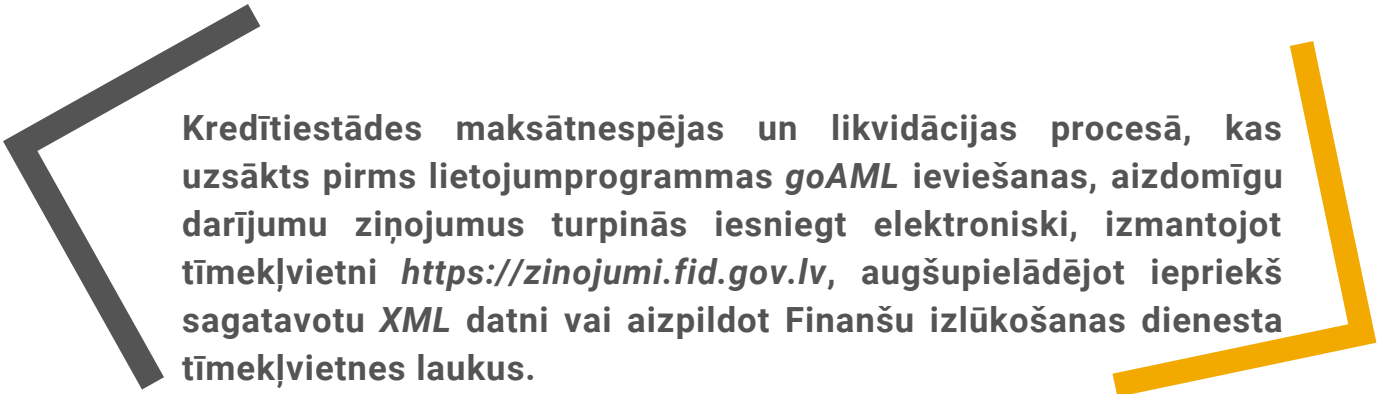
Pēc pilnīgas lietojumprogrammas *goAML* ieviešanas, līdzšinējā e-ziņošanas sistēma būs pieejama tikai likvidācijas procesā esošām kredītiestādēm. Pārējiem Likuma subjektiem aizdomīgu darījumu ziņojumi un sliekšņa deklarācijas būs jāiesniedz tikai *goAML*.

Lietojumprogrammas <https://goaml.fid.gov.lv> lietotājiem nebūs iespējams piekļūt e-ziņošanas sistēmai <https://zinojumi.fid.gov.lv>, tāpēc aicinām savlaicīgi ārpus ziņošanas sistēmas saglabāt gan nosūtītos ziņojumus, sliekšņa deklarācijas, gan no Finanšu izlūkošanas dienesta saņemto informāciju, kā arī ziņojumu metadatus (nosūtīto XML failu sarakstu).

Vai būs pārejas laiks, lai pielāgotos goAML?

Plānots, ka 2021. gada otrajā pusē Finanšu izlūkošanas dienests sāks organizēt mācības par jaunās lietojumprogrammas goAML lietošanu.

No 2020. gada oktobra Finanšu izlūkošanas dienesta tīmekļa vietnē www.fid.gov.lv un e-ziņošanas sistēmā <https://zinojumi.fid.gov.lv> ir pieejama skaidrojošā informācija un dokumentācija par XSD (XML Schema Definition) darbību.

Kreditīestādes maksātnespējas un likvidācijas procesā, kas uzsākts pirms lietojumprogrammas goAML ieviešanas, aizdomīgu darījumu ziņojumus turpinās iesniegt elektroniski, izmantojot tīmekļvietni <https://zinojumi.fid.gov.lv>, augšupielādējot iepriekš sagatavotu XML datni vai aizpildot Finanšu izlūkošanas dienesta tīmekļvietnes laukus.

Kad jāreģistrējas goAML?

Reģistrēties varēs, izmantojot saiti <https://goaml.fid.gov.lv>. Par reģistrēšanās laiku interesentus informēsīm atsevišķi vietnēs <https://zinojumi.fid.gov.lv> un www.fid.gov.lv.

Kā reģistrēties <https://goaml.fid.gov.lv>?

1.solis

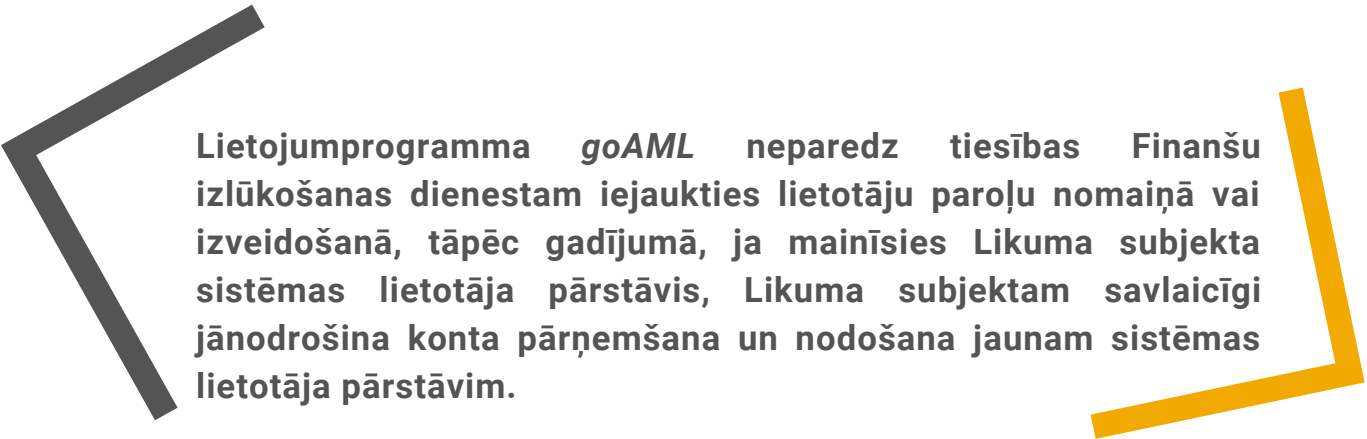
Likuma subjekta atbildīgā persona jeb Sistēmas lietotāja galvenais pārstāvis par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasību izpildi vai cita persona, aizpildot elektronisku pieteikumu, pieteiks sistēmas lietotāja kontu tīmekļvietnē <https://goaml.fid.gov.lv>.

2.solis

Pēc informācijas pārbaudes, tīmekļvietnē <https://goaml.fid.gov.lv> tiks aktivizēts sistēmas lietotāja konts, kam būs piesaistīts unikāls ziņotāja identifikators (ziņotāja kods).

3.solis

Likuma subjekts būs atbildīgs par sistēmas lietotāja konta uzturēšanu, pārvaldību un tā lietotāju piekļuvi vai bloķēšanu.

Lietojumprogramma *goAML* neparedz tiesības Finanšu izlūkošanas dienestam iejaukties lietotāju paroli nomainā vai izveidošanā, tāpēc gadījumā, ja mainīsies Likuma subjekta sistēmas lietotāja pārstāvis, Likuma subjektam savlaicīgi jānodrošina konta pārņemšana un nodošana jaunam sistēmas lietotāja pārstāvim.

Kas var reģistrēties <https://goaml.fid.gov.lv>?

Reģistrēties un lietot *goAML* būs nepieciešams visiem Likuma subjektiem, lai iesniegtu Finanšu izlūkošanas dienestam ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem un/vai sliekšņa deklarācijas. Izmantojot *goAML*, Finanšu izlūkošanas dienests varēs pieprasīt papildu informāciju no lietotnē reģistrētajiem lietotājiem.

goAML varēs reģistrēties arī tiesībaizsardzības iestādes un uzraudzības un kontroles institūcijas, lai īstenotu vienotu digitālu sadarbību ar visiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas sistēmā iesaistītajiem partneriem.

Tāpat kā šobrīd esošajā e-ziņošanas sistēmā, arī *goAML* vidē ziņojumu par aizdomīgu darījumu nevarēs iesniegt bez iepriekšējās reģistrācijas.

goAML lietotnē būs divu veidu lietotāji: pirmkārt, **Likuma subjekti**, kuriem būs iespēja pievienot savu lietotāju grupu (šo grupu veidos iestādes pārstāvji - fiziskas personas) un, otrkārt, **iniciatīvie ziņotāji** - tikai fiziskas personas, kuras reģistrēsies kā iniciatīvie ziņotāji (saskaņā ar Likuma 3.1.pantu).

Vai katram atbildīgajam darbiniekam ir jāveido atsevišķs profils?

Katra Likuma subjekta atbildīgā persona <https://goaml.fid.gov.lv> būs identificēta un izmantos personalizētus lietotāja rekvizītus. Viena Likuma subjekta atbildīgais darbinieks vienmēr norādīs pārstāvētā Likuma subjekta unikālo identifikatoru.

Ar ko sazināties tehnisku jautājumu gadījumos?

Visus jautājumus par *goAML* lietošanu un reģistrēšanos lūdzam adresēt, rakstot e-pastu ***info.goaml@fid.gov.lv***.

Personas, kas nav Likuma subjekti un kāda objektīva apstākļa dēļ nevar reģistrēties *goAML* lietojumprogrammā, ziņojumus Finanšu izlūkošanas dienestam var iesniegt arī kādā no šiem veidiem:

- rakstiski, ziņojumu parakstot un norādot iesniedzēju (fiziskajai personai – vārds, uzvārds, personas kods un adrese; juridiskajai personai – nosaukums un juridiskā adrese);
- elektroniski, ja iesniegums normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir parakstīts ar elektronisko parakstu;
- izmantojot tiešsaistes formas, kuras pieejamas Vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.